

Nr 177.

Av herr **Johanson** i Huskvarna m. fl., om rätt för äkta make att under viss förutsättning på grund av fullmakt utöva kommunal och politisk rösträtt för den andra maken.

I lagen den 30 juni 1920 om rätt för vissa väljare att utan inställelse inför valförrättaren avgiva valsedel vid vissa kommunala val m. m. givas ytterst invecklade och svårtillämpliga bestämmelser beträffande äkta makars rätt att rösta för varandra. I syfte att åstadkomma skydd för valhemligheten och självbestämmingsrätten äro dessa bestämmelser sådana, att de äro ägnade att skapa ett starkt missnöje och att hindra i stället för att underlätta röstningen. Redan vid frågans behandling under 1920 års riksdag hade röster höjts för att ett enklare fullmaktsförfarande skulle tillåtas. Det framhölls särskilt beträffande äkta makar, att, man måste i regel förutsätta ett sådant förtroendeförhållande dem emellan, att om den ene avlämnar röstsedeln för den andre, det icke spelar någon roll, huruvida detta sker i egenskap av fullmäktig eller i av uppdragsgivaren tillslutet kuvert. Förefinnes ej detta förtroendeförhållande, så lär ett sådant uppdrag icke komma i fråga, vilken form som än väljes, ty det föreligger i ena som andra fallet ingen garanti för att ett dylikt uppdrag blir fullgjort.

Vad särskilt valen till riksdagens andra kammare angår, äro dessa val av den stora betydelse, att intet bör underlåtas som kan vara ägnat att öka tillslutningen från väljarekåren vid desamma. Vid behandlingen av frågan om rösträttens utsträckande att omfatta även kvinnorna framhölls vikten av kvinnans likställighet med mannen i fråga om sin medborgerliga ställning. Då denna likställighet nu är genomförd, synes oss en given konsekvens fordra, att även formerna för rösträttens utövande göres sådan att den icke lägger hinder härför.

Då en snar ändring härutinnan är av behovet påkallad, särskilt med hänsyn till den ökade betydelse kvinnornas deltagande i de kommunala och politiska valen hädanefter får, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande författningar angående kommunala och politiska val, att äkta make må, när båda makarna äro röstberättigade i valdistriktet, vid valet på grund av fullmakt utöva rösträtt för den andra maken.

Hos vederbörande utskott anhålles om formulering av lagtexten i överensstämmelse med ovanstående motion.

Stockholm den 20 januari 1921.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

Bernhard Nilsson.

J. A. Jonsson.

J. Jonsson
i Mörkhult.

David Normun.

Alfred Petterson.

Per Olsson.